

Tværvidevidenskab, kompleksitet og demens

Det er altid spændende at sammensætte et tidsskriftsnummer uden et specifikt tema – for hvad sker der i gerontologisk praksis og forskning, som nogen synes er vigtigt nok til at ville dele med os andre?

I dette nummers artikler kan jeg se i hvert fald to store emner: tværvidevidenskab og demens. Begge dele peger på, hvor komplekst et felt, gerontologi er. Hvordan kan vi mødes og tale om, hvad vi ser eller ikke ser, hvilke spørgsmål vi stiller eller ikke? Har vi en tilgang, som overser noget vigtigt?

En måde at undersøge dette på bliver udforsket i den første artikel af Nicklas F. Lund og de ni medforfattere, som tager os med ind i et tværfagligt eksperiment med en roman som omdrejningspunkt. Her undersøger forfatterne, hvad et sådant møde kan gøre og afsløre forhold til både egne forskningstilgange og fiktionens potentiale til at bidrage med viden.

Derefter introducerer Annette Michelsen la Cour os til leg og latter som forskningsfelt med relevans for gerontologien. Især i et sundhedsfremmende perspektiv kan det være en fordel at inkludere leg og latter som aktiviteter, der går på tværs af traditionelle fagtilgange – og som tvinger os til at tænke 'sundhed' bredere, end det ofte sker.

Maja Schøler giver efterfølgende et indblik i, hvordan og hvorfor et tværkommunalt akutteam har så god effekt på både behandling og forløb blandt ældre medicinske patienter. Teamet bygger bro mellem fagligheder, institutioner og borgere, og er blevet en essentiel del af udviklingen af 'det nære sundhedsvæsen'.

Dette nummers SPIDS af Jesper Bøgmose Hansen og Benjamin Olivares Bøgeskov handler også lidt om at bygge bro og ændre tilgange – denne gang i forhold til vores forståelse af demens. I SPIDSEN gøres det tydeligt, hvordan demens har en så stærk fortælling om tab af menneskelighed knyttet til sig, at andre tolkninger af livet med demens oftest ikke bliver set eller mødt. Men man kan godt se og møde en person med demens med en anden tolkningsramme, hvor det er muligt at møde personen som et menneske – og finde glæde i det.

Dette aspekt tager Mette Andresen også op i sin fortælling om Nexus, et pleje(hjems)koncept med fem grundprincipper, som har positiv virkning for både beboere med demens og personalets arbejdsglæde. Andresen tager os med fra sit første møde med konceptet til implementering og dokumentation af effekterne – og undervejs får vi konkrete eksempler og inspiration til praksis.

Som afslutning på dette nummer får vi derefter stof til eftertanke i Anne Hagen Bergs artikel om alderisme i sundhedsvæsenet. Berg gennemgår international forskning i alderisme og diskuterer specifikt, om og hvordan strukturel diskrimination på basis af kronologisk alder forekommer i en dansk kontekst.

Igen kan man spørge: er der noget, vi normalt overser, som forskningen kan give os indblik i – og mulighed for at ændre?

God læselyst!

Morten H. B. Bjørner